

Prawo karne wykonawcze

zajęcia nr 3

Prawa i obowiązki skazanych

rok akademicki 2022/2023

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Prawa i obowiązki skazanych

- wprowadzenie

- ▶ Prawa i obowiązki składają się na **status prawny skazanego**
- ▶ Mimo, iż ustawodawca wyodrębnił w Kodeksie Karnym Wykonawczym odrębny oddział zatytułowany „*Prawa i obowiązki skazanego*” (Rozdział X oddział 4) to liczne przepisy przyznające skazanemu prawa lub nakładające na niego obowiązki znajdują się w innych miejscach kodeksu.

Niezwykle istotne znaczenie ma również art. 67§3 k.k.w., zgodnie z którym wszelkie oddziaływanie na skazanego odbywa się przy poszanowaniu jego praw oraz wymaganiu od niego realizacji ciążących na nim obowiązków.

- ▶ Bezzwłocznie po osadzeniu skazanego w zakładzie karnym należy go poinformować o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach
 - ➔ chodzi tu w szczególności o umożliwienie mu zapoznania się z przepisami kkw i regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, a także o poddanie go odpowiednim badaniom lekarskim i sanitarnym. **Informacje te powinny być przekazane skazanemu w sposób dla niego zrozumiały i w zrozumiałym dla niego języku**

Prawa i obowiązki skazanych

- wprowadzenie

Przestrzeganie konstytucyjnych praw i wolności skazanego, jak również jego praw i obowiązków w toku wykonywania kary pozbawienia wolności, jest podstawowym warunkiem skutecznego realizowania celów wykonywania tej kary. Jeżeli prawa te byłyby naruszane, wówczas kształtowanie u skazanych potrzeby przestrzegania porządku prawnego (art. 67§1 k.k.w) mogłoby być przez nich odbierane jako pozbawione racji. Trudne do zaakceptowania byłoby wzbudzanie w skazanym woli przestrzegania prawa w warunkach nieprzestrzegania jego praw.

(S. Lelental, Kodeks Karny Wykonawczy. Komentarz)

- ▶ Korzystanie przez skazanego z przysługujących mu praw nie może naruszać praw innych osób trzecich (zarówno innych osadzonych jak i praw funkcjonariuszy, pracowników ZK i osób trzecich), ani zakłócać porządku ustalonego w zakładzie karnym (art. 104 k.k.w.)

Podstawowe prawa skazanych

Zgodnie z katalogiem zawartym w art. 102 kkw, skazany ma następujące prawa (**katalog otwarty**):

- ▶ Odpowiedniego ze względu na zachowanie zdrowia wyżywienia, odzieży, warunków bytowych, pomieszczeń oraz świadczeń zdrowotnych i odpowiednich warunków higieny;
- ▶ Utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi;
- ▶ Korzystania z wolności religijnej;
- ▶ Otrzymywania związanego z zatrudnieniem wynagrodzenia oraz do ubezpieczenia społecznego w zakresie przewidzianym w odrębnych przepisach, a także pomocy w uzyskiwaniu świadczeń inwalidzkich;
- ▶ Kształcenia i samokształcenia oraz wykonywania twórczości własnej, a za zgodą dyrektora zakładu karnego do wytwarzania i zbywania wykonanych przedmiotów;
- ▶ Korzystania z urządzeń i zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych, radia, telewizji, książek i prasy;
- ▶ Komunikowania się z obrońcą, pełnomocnikiem, właściwym kuratorem sądowym oraz wybranym przez siebie przedstawicielem, o którym mowa w art. 42;
- ▶ Komunikowania się z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1;
- ▶ Zapoznawania się z opiniami, sporządzonymi przez administrację zakładu karnego, stanowiącymi podstawę podejmowanych wobec niego decyzji;
- ▶ Składania wniosków, skarg i próśb organowi właściwemu do ich rozpatrzenia oraz przedstawiania ich, w nieobecności innych osób, administracji zakładu karnego, kierownikom jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, sędziemu penitencjarnemu, prokuratorowi i Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- ▶ Prowadzenia korespondencji z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi, organami samorządu terytorialnego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka.

Kontakty z rodziną i światem zewnętrznym

Obejmują one przede wszystkim:

- ▶ Widzenia,
- ▶ Korespondencję,
- ▶ Rozmowy telefoniczne,
- ▶ Paczki i przekazy pieniężne, za zgodą dyrektora zk,
- ▶ Także inne środki łączności- za zgodą dyrektora zk

Zakres tych uprawnień zależy o typu i rodzaju zakładu karnego w którym skazany przebywa.

Widzenia

Widzenie trwa 60 minut

- ▶ W tym samym dniu co do zasady udziela się skazanemu jednego widzenia,
- ▶ Podczas jednego widzenia mogą co do zasady uczestniczyć maksymalnie 2 osoby pełnoletnie
- ▶ Jeżeli widzenie ma się odbyć z osobą niebędącą członkiem rodziny lub osobą bliską skazanemu - wymagane jest zezwolenie dyrektora ZK
- ▶ Ilość widzeń zależy od rodzaju i typu zakładu karnego
- ▶ Skazani sprawujący pieczę nad dzieckiem do lat 15 mają prawo do dodatkowego widzenia z dziećmi
- ▶ Widzenia odbywają się przy oddzielnym stoliku, pod nadzorem funkcjonariusza w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt skazanego z osobą odwiedzającą
- ▶ Widzenie może być przerwane lub zakończone przed czasem w przypadku przez skazanego lub osobę odwiedzającą zasad odbywania widzenia
- ▶ W czasie widzenia można spożywać artykuły żywnościowe i napoje zakupione przez osoby odwiedzające na terenie ZK

Widzenia

Rozmowy telefoniczne

Polscy więźniowie nie mogą posiadać telefonów komórkowych

- ▶ Skazany może korzystać z samoinkasującego się aparatu telefonicznego na koszt własny lub rozmówcy, przy czym w uzasadnionych przypadkach dyrektor zk może zezwolić skazanemu na skorzystanie z innego aparatu na koszt abonenta lub skazanego, a jeśli skazany nie posiada środków- na koszt zakładu karnego.
- ▶ W wypadkach zagrożenia porządku publicznego lub zagrożenia bezpieczeństwa zk, jego dyrektor może na czas określony pozbawić skazanego prawa do korzystania z samoinkasującego się telefonu.
- ▶ Skazany nie może korzystać z telefonu podczas pobytu w celi izolacyjnej.

Zdarza się, że rodzina lub bliscy próbują przerzucić więźniowi telefon przez mur więzienny.

Rozmowy telefoniczne

Nadzór i kontrola widzeń/rozmów telefonicznych

	Zamknięty	Półotwarty	Otwarty
Widzenia	2 w miesiącu (za zgodą dyr. zk jednorazowo)	3 w miesiącu (za zgodą dyr. zk jednorazowo)	Nieograniczona ilość widzeń
Nadzór widzeń	Widzenia podlegają nadzorowi administracji zk	Widzenia podlegają nadzorowi administracji zk	Widzenia mogą podlegać nadzorowi administracji zk
Kontrola rozmów w trakcie widzeń	Rozmowy w trakcie widzeń podlegają kontroli administracji zk	Rozmowy w trakcie widzeń mogą podlegać kontroli administracji zk	Rozmowy w trakcie widzeń nie podlegają kontroli administracji zk
Korespondencja	Podlega cenzurze administracji zk	Może podlegać cenzurze administracji zk	Nie podlega cenzurze administracji zk
Rozmowy telefoniczne	Podlegają kontroli administracji zk	Mogą podlegać kontroli administracji zk	Nie podlegają kontroli administracji zk

Paczki

- ▶ Skazany ma prawo otrzymywać raz w miesiącu paczkę żywnościową, w skład której wchodzi artykuły żywnościowe lub wyroby tytoniowe zakupione za pośrednictwem zakładu karnego.
- ▶ Paczkę taką skazany otrzymuje po złożeniu zamówienia na piśmie oraz pokryciu kosztów jej przygotowania.
- ▶ Za zezwoleniem dyrektora zk skazany może otrzymywać paczki z niezbędną odzieżą, bielizną, obuwiem i innymi przedmiotami osobistego użytku oraz środkami higieny, a nawet lekami.
- ▶ Paczki podlegają kontroli (sprawdzenie opakowania i jej zawartości) w obecności skazanego.
- ▶ W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości, a także przedmioty, które mogą być przechowywane jedynie w depozycie.

Obowiązki skazanego

Art. 116 § 1 k.k.w.

- ▶ Skazany ma obowiązek przestrzegania przepisów określających:
- ▶ Zasady i tryb wykonywania kary
- ▶ ustalonego w zakładzie karnym porządku
- ▶ oraz wykonywanie poleceń przełożonych i innych osób uprawnionych

Obowiązki skazanego

w szczególności ma obowiązek :

- ▶ Poprawnego zachowania się
- ▶ Przestrzegania higieny osobistej i czystości pomieszczeń, w których skazany przebywa
- ▶ Niezwłocznego informowania przełożonego o chorobie własnej oraz o zauważonych objawach chorobowych współosadzonych
- ▶ Poddania się przewidzianym przepisami badaniom, leczeniu, zabiegom lekarskim, sanitarnym oraz rehabilitacji, a także badaniom na obecność w organizmie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, itd.
- ▶ Wykonywania pracy, jeżeli przepisy szczególne, w tym również wynikające z prawa międzynarodowego, nie przewidują zwolnienia od tego obowiązku, oraz wykonywanie prac porządkowych w obrębie zakładu karnego
- ▶ Dbłości o mienie zakładu karnego oraz instytucji lub podmiotu gospodarczego, w którym skazany jest zatrudniony
- ▶ Poddania się czynnościom mającym na celu identyfikację osoby.

Kontrola

Wyróżniamy kontrolę:

- ▶ **Osobistą:** oględziny ciała, sprawdzenie odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez skazanego; przeprowadza się ją w pomieszczeniu, podczas nieobecności osób postronnych oraz osób odmiennej płci i dokonywane są za pośrednictwem osoby tej samej płci
 - ▶ **Celi lub innych pomieszczeń:** w których skazanych przebywa- przeprowadza się ją w czasie nieobecności skazanych
 - ▶ **Przedmiotów:** znajdujących się w celi lub innych pomieszczeniach w których skazany przebywa albo dostarczanych lub przekazywanych przez skazanego innej osobie
-
1. Kontrolę przeprowadza się w wypadkach uzasadnionych względami porządku lub bezpieczeństwa
 2. Można ją przeprowadzać w każdym czasie
 3. Dopuszcza się uszkodzenie przedmiotów w niezbędnym zakresie (uszkodzenie plomb gwarancyjnych itp.)

Zakazy obowiązujące skazanego

Skazanemu nie wolno:

- ▶ Uczestniczyć w grupach organizowanych bez zgody lub wiedzy właściwego przełożonego;
- ▶ Posługiwać się wyrazami lub zwrotami powszechnie uznawanymi za wulgarne lub obelżywe albo gwara przestępców;
- ▶ Uprawiać gier hazardowych;
- ▶ Spożywać alkoholu oraz używać środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- ▶ Odmawiać przyjmowania posiłków dostarczanych przez administrację zakładu karnego w celu wymuszenia określonej decyzji lub postępowania, a także powodować u siebie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, jak również nakłaniać lub pomagać w dokonywaniu takich czynów;
- ▶ Wykonywać tatuaży i zezwalać na ich wykonywanie na sobie, jak również nakłaniać lub pomagać w dokonywaniu takich czynów;
- ▶ Porozumiewać się z osobami postronnymi oraz osadzonymi w innej celi, jeżeli naruszałoby to ustalony w zakładzie karnym porządek;
- ▶ Samowolnie zmieniać celi mieszkalnej, miejsca wyznaczonego do spania, stanowiska pracy i miejsca wykonywania zleconej czynności;
- ▶ Zmieniać wyglądu zewnętrznego w sposób utrudniający identyfikację, w szczególności poprzez zgolenie lub zapuszczenie przez skazanego włosów, brody lub wąsów albo zmianę ich koloru, chyba że uzyska na to zgodę dyrektora zakładu karnego

Poddanie się badaniom i zabiegom medycznym

- ▶ Skazani mają obowiązek poddania się badaniom mającym na celu ustalenie w organizmie obecności alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej
- ▶ Przeprowadza się przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego, natomiast ich weryfikacja może odbyć przy pomocy badań laboratoryjnych
- ▶ Gdy życiu skazanego grozi poważne niebezpieczeństwo, stwierdzone przez co najmniej dwóch lekarzy można dokonać koniecznego zabiegu lekarskiego (w tym także chirurgicznego) nawet mimo sprzeciwu skazanego (w tym wypadku orzeka sąd penitencjarny, a w przypadkach bezpośredniego niebezpieczeństwa śmierci- lekarz)
- ▶ Dyrektor zk (na wniosek lekarza) powiadamia sędziego penitencjarnego o możliwości zagrożenia życia lub spowodowania poważnego niebezpieczeństwa w związku z wykonywaniem kary pozbawienia wolności

Konsekwencje niewłaściwego zachowania się skazanego

- ▶ Możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej (a nawet karnej lub wykroczeniowej)
- ▶ Możliwość obciążenia (w całości lub w części) kosztami związanymi z leczeniem skazanego, który spowodował u siebie uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, chcąc wymusić określoną decyzję lub postępowanie organu wykonawczego albo uchylić się od ciążącego na nim obowiązku. O obciążeniu skazanego kosztami orzeka sąd penitencjarny.
- ▶ W razie zawinionego przez skazanego wyrządzenia szkody nieprzekraczającej dwukrotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia pracowników w mieniu zk, dyrektor zk może zobowiązać skazanego do naprawienia tej szkody (poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej)

Prawo karne wykonawcze

zajęcia nr 3

Wykonywanie kary grzywny

rok akademicki 2022/2023

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Kara grzywny

*Tradycyjnie w polskim prawie karnym znane są dwie kary alternatywne dla kary pozbawienia wolności- **kara grzywny** i kara ograniczenia wolności*

- Jest to kara majątkowa (pieniężna), która polega na obowiązku uiszczenia określonej kwoty na rzecz Skarbu Państwa.
- Jest to kara wolnościowa, nieizolacyjna.
- Jej treścią jest pewna dolegliwość ekonomiczna, która wynika z uszczuplenia majątku skazanego.

ZALETY:

- Nie wyłącza ona skazanego ze środowiska rodzinnego i społecznego.
- Skazany nie jest narażony na demoralizację, która niezależnie od władz więziennych zagraża uwięzionym skazanym.
- Skazany może aktywnie uczestniczyć w życiu zawodowym i społecznym.
- Wykonywanie tej kary zasadniczo nie obciąża budżetu państwa - w pewnym stopniu może go zasilać.

Kara grzywny

Ograniczeniem wpływającym hamująco na orzekanie tej kary jest to, że:

- ▶ Nie może być ona stosowana samoistnie w przypadku najcięższych przestępstw/ kiedy sprawca realnie zagraża społeczeństwu.
- ▶ Kiedy sprawca nie dysponuje odpowiednimi środkami, żeby ją uiścić - choćby ratałnie (np. bezrobotni sprawcy)

Kara grzywny

Prymat kar wolnościowych

- Ustawodawca wymienia ją na pierwszym miejscu w katalogu kar, co stanowi wskazówkę dla sądu zgodnie z którą, należy ją stosować zawsze wtedy, gdy nie ma potrzeby wymierzenia kary surowszej.
- *Zasada ultima ratio kary pozbawienia wolności* – prymat kar wolnościowych i środków karnych przed karą pozbawienia wolności.

Art. 58 § 1 kk jeżeli ustawa przewiduje możliwość wyboru rodzaju kary, a przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat, sąd orzeka karę pozbawienia wolności tylko wtedy, gdy inna kara lub środek karny nie może spełnić celów kary.

Kara grzywny

Grzywna stanowi 20 % wszystkich wyroków skazujących za przestępstwo.

- może być orzekana jako *kara samoistna* (sprawca jest skazany tylko na tę karę)
- ale również *obok kary pozbawienia wolności* - zarówno bezwzględnie wykonywanej (kumulatywnie) jak i zawieszanej (akcesoryjnie)
- W 2014 r. - skazano ogółem 322 174 sprawców przestępstw orzekając samoistną karę grzywny wobec 63 078 sprawców, co stanowiło około 19,6 % wszystkich skazań.
- W tym samym roku orzeczono karę grzywny obok wymierzonej kary pozbawienia wolności - wobec 75 258 skazanych, w tym z warunkowym zawieszeniem- w 72 362 przypadkach

Wymiar kary grzywny

Obecnie grzywna zgodnie z obowiązującymi przepisami karnymi jest wymierzana:

- ▶ Granice kary grzywny w Kodeksie karnym określa **art. 33 § 1 kk:**
 - ▶ **Co do zasady wymierza się w stawkach dziennych:**
od 10 do 540, a w przypadku obostrzenia kary - do 810 stawek dziennych.
 - ▶ **Drugim parametrem jest wysokość stawki dziennej:**
która nie może być niższa niż 10 zł, a wyższa niż 2000 zł.
- ▶ Polskie prawo karne zna również system kwotowego wymiaru tej kary (szczególnie trzeba tu wymienić Kodeks karny skarbowy) - Granice kary grzywny w Kodeksie wykroczeń określa art. 24 § 1 kw: Co do zasady wymierza się w wysokości: od 20 do 5.000 zł
 - ▶ **W stawkach dziennych wymierzana za:** przestępstwa i przestępstwa skarbowe (System ten pozwala na lepszą indywidualizację kary)
 - ▶ **System kwotowego wymiaru tej kary:** wykroczenia i wykroczenia skarbowe

Dobrowolne wykonanie kary grzywny

- ▶ **Podstawową i najbardziej pożądaną formą wykonywania grzywny jest:** jej dobrowolne spłacenie przez sprawcę w kasie sądu lub na wskazane konto sądowe.
- ▶ Skazany uiszcza grzywnę na rzecz Skarbu Państwa.
- **TERMIN:** Sąd wzywa skazanego do uiszczenia kary grzywny w terminie 30 dni (skazany może również uiścić grzywnę przed wezwaniem).
- **Elementy wezwania:** kwota kary grzywny podlegająca uiszczeniu, termin do uiszczenia grzywny (30 dni od doręczenia skazanemu wezwania), pouczenie o skutkach nieuiszczenia kary grzywny, pouczenie o tym, że w razie nieuiszczenia grzywny w całości w odpowiednim terminie sąd przekaze informację gospodarczą o powstaniu zaległości do biur informacji gospodarczej działających na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (por. art. 12a kkw)

Egzekucja kary grzywny

Przymusowy sposób wykonania kary grzywny

1. Egzekucję prowadzi się w przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego przez sąd terminu.
2. W przypadku nieuiszczenia przez skazanego kary grzywny w terminie.
3. Egzekucję grzywny prowadzi się na podstawie KPC, chyba że Kodeks karny wykonawczy stanowi inaczej.
4. W sprawach egzekucji właściwe są sądy rejonowe oraz komornicy sądowi.

Egzekucja grzywny

(w przypadku małżonków)

- ▶ Kara grzywny orzeczona w stosunku do jednego z małżonków pozostających we wspólności majątkowej podlega zaspokojeniu z odrębnego majątku skazanego oraz z wynagrodzenia za pracę lub za inne usługi świadczone przez niego osobiście, jak również z praw twórcy wynalazku, wzoru użytkowego oraz projektu racjonalizatorskiego, a jeśli majątek ten nie wystarcza na zaspokojenie grzywny (powinno być to stwierdzone protokołem), egzekucja może być prowadzona z majątku wspólnego małżonków.

Egzekucja z majątku wspólnego jest niedopuszczalna w razie skazania za przestępstwo którym pokrzywdzony jest małżonek skazanego albo osoby, w stosunku do których małżonek ten obciążony jest obowiązkiem alimentacyjnym.

- W przypadku skierowania egzekucji do majątku wspólnego małżonek skazanego może żądać ograniczenia lub wyłączenia w całości zaspokojenia ww. należności z majątku wspólnego lub niektórych jego składników, jeśli skazany nie przyczynił lub nieznacznie przyczynił się do powstania tego majątku lub do nabycia określonych jego składników albo gdy zaspokojenie z majątku wspólnego tych należności jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Formy zastępcze kary grzywny

W licznych przypadkach wykonywanie kary grzywny może napotkać różne trudności:

- ▶ Z tego powodu prawo karne przewiduje możliwości modyfikacji wyroku skazującego na karę grzywny.

Sąd może:

1. dokonać zamiany grzywny na wykonywanie pracy społecznie użytecznej lub
2. zarządzić wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Zamiana na pracę społecznie użyteczną

Przesłanki:

1. Egzekucja grzywny okazała się bezskuteczna lub z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna;
2. Grzywna nie przekracza 120 stawek dziennych lub 240.000 zł.

➡ Muszą być spełnione łącznie

Zamiana na pracę społecznie użyteczną

Zasady zamiany:

- ▶ Grzywna w stawkach dziennych:

1 miesiąc pracy społecznie użytecznej= 10 stawek dziennych

- ▶ - Grzywna określona kwotowo:

1 miesiąc pracy społecznie użytecznej= grzywna do 20.000 zł

➡ z zaokrągleniem w górę do pełnego miesiąca

Zastępcza kara pozbawienia wolności

Zasady zamiany

- ▶ **Art. 46 KKW** - Zastępczą karę pozbawienia wolności odbywa się w zakładzie typu półotwartego w systemie zwykłym, chyba że szczególne względy przemawiają za umieszczeniem skazanego w zakładzie innego typu lub systemu.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności przysługuje zażalenie.

Przesłanki:

- Egzekucja grzywny okazała się bezskuteczna lub z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna oraz
- Skazany oświadczył, że nie wyraża zgody na podjęcie pracy społecznie użytecznej albo uchyla się od jej wykonania lub
- Zamiana grzywny na pracę społecznie użyteczną jest niemożliwa lub niecelowa.

Zastępcza kara pozbawienia wolności

Zasady zamiany:

- ▶ Grzywna w stawkach dziennych:

1 dzień kary pozbawienia wolności = 2 stawki dzienne grzywny

- ➔ Zastępcza kara pozbawienia wolności nie może przekroczyć 12 miesięcy lub górnej granicy ustawowego zagrożenia za dane przestępstwo (w przypadku gdy ustawodawca nie przewidział kary pozbawienia wolności w danym przypadku, kara zastępcza nie może przekroczyć 6 miesięcy pozbawienia wolności)

- ▶ Grzywna określona kwotowo:

1 dzień pozbawienia wolności = grzywna od 20 do 4.000 zł

Określenie wymiaru kary zastępczej

- ▶ Na podstawie wymiaru kary grzywny określonej w wyroku skazującym.
- ▶ Jednocześnie gdy część kary grzywny została uiszczona, ściągnięta w drodze egzekucji lub wykonana w formie pracy społecznie użytecznej, to zamianie podlega jedynie ta część kary grzywny, która w dalszym ciągu pozostaje do wykonania.

Wstrzymanie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności

- ▶ Sąd może w każdym czasie wstrzymać wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności zarządzonej na podstawie art. 46 § 1 kkw, pod warunkiem, że skazany oświadczy na piśmie, że podejmie pracę społecznie użyteczną i podda się rygorom z nią związanym – wstrzymanie ma charakter fakultatywny. (Powyższe ma na celu unikanie kary pozbawienia wolności jako kary zastępczej).
- ▶ Wstrzymanie następuje do czasu wykonania pracy społecznie użytecznej lub złożenia kwoty pieniężnej przypadającej jeszcze do uiszczenia tytułem kary grzywny.
- ▶ Wymiar pozostałej do wykonania pracy społecznie użytecznej lub zastępczej kary pozbawienia wolności określa sąd, kierując się zasadami zamiany określonymi w art. 45 § 1 i 3 oraz art. 46 § 2-4 kkw.

Wstrzymanie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności

- ▶ Jeśli skazany uchyla się od wykonania pracy społecznie użytecznej, sąd obligatoryjnie zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności.
- ▶ W przedmiocie wstrzymania wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności przeprowadza się posiedzenie, w którym wziąć udział mogą: prokurator, sądowy kurator zawodowy, skazany oraz jego obrońca

Zwolnienie z form zastępczych

- ▶ Skazany może w każdym czasie uwolnić się od wykonywania pracy społecznie użytecznej lub zastępczej kary pozbawienia wolności przez uiszczenie niespłaconej części grzywny.
- ▶ W razie częściowego uiszczenia grzywny prezes sądu lub wyznaczony sędzia zarządza zmniejszenie kary zastępczej w stosunku do wpłaconej kwoty tytułem kary grzywny.
- ▶ Częściowe uiszczenie grzywny powoduje zarządzenie organu sądowego o zmniejszeniu kary zastępczej zgodnie z przepisami prawa.

Rozłożenie grzywny na raty

Rozłożenie grzywny na raty jest zawsze fakultatywne

- ▶ Jeżeli natychmiastowe wykonanie grzywny pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki sąd może rozłożyć grzywnę na raty na czas nieprzekraczający 1 roku, licząc od dnia wydania pierwszego postanowienia w tym zakresie.
- ▶ W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, a zwłaszcza wówczas, gdy wysokość grzywny jest znaczna, można rozłożyć grzywnę na raty na okres do 3 lat.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie rozłożenia grzywny na raty przysługuje zażalenie.
- ▶ Postępowanie w przedmiocie rozłożenia grzywny na raty może być wszczęte z urzędu. Co do zasady następuje jednak na wniosek skazanego lub jego obrońcy.
- ▶ Wniosek może złożyć również prokurator

Rozłożenie grzywny na raty

Sąd może odwołać rozłożenie spłaty grzywny na raty:

- ▶ Jeżeli ujawniły się nowe lub poprzednio nieznanne okoliczności, istotne dla rozstrzygnięcia (obligatoryjnie)
- ▶ Jeżeli skazany uchybił terminowi płatności choćby jednej raty, chyba że wykáže, iż nastąpiło to z przyczyn od niego niezależnych (fakultatywnie)

Częściowe lub całkowite umorzenie kary grzywny

Art. 51 KKW

Muszą zaistnieć łącznie 3 przesłanki:

1. Skazany nie uiścił grzywny z przyczyn od niego niezależnych,
2. Wykonanie kary w innej drodze okazało się niemożliwe lub niecelowe,
3. Zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek.

Częściowe lub całkowite umorzenie kary grzywny

Zawsze fakultatywnie

1. Grzywnę można umorzyć w części (**zasada**), a wyjątkowo – w całości.
2. Nie przeprowadza się egzekucji, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że byłaby bezskuteczna.
3. Przyczyna umorzenia musi mieć charakter trwały.
4. Umorzenie częściowe lub całkowite stanowi odpowiedź na obiektywne trudności lub nawet niemożność realizacji obowiązku wynikającego z wyroku sądowego.

Częściowe lub całkowite umorzenie kary grzywny

- ▶ Postępowanie w przedmiocie umorzenia może być wszczęte z urzędu albo na wniosek skazanego, jego obrońcy lub prokuratora.
- ▶ Postępowanie w przedmiocie umorzenia kary grzywny może zostać wszczęte dopiero po upływie terminu do dobrowolnego uiszczenia kary grzywny.
- ▶ Sąd rozstrzyga postanowieniem.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie umorzenia grzywny przysługuje zażalenie.

Podsumowanie

1. Wymierzanie kary grzywny pozwala na uniknięcie ujemnych skutków kar, a szczególnie wykonywanej kary pozbawienia wolności.
2. Kara ta jest bardzo elastyczna.
3. Skazany pozostaje w swoim środowisku społecznym (rodzinnym, zawodowym).
4. Skazany nie jest narażany na kontakt ze światem przestępczym w jednostce penitencjarnej.

Prawo karne wykonawcze
zajęcia nr 3

Wykonywanie kary środków karnych

rok akademicki 2022/2023

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Wykonywanie środków karnych

Bardzo ważną rolę w polityce karnej odgrywają środki karne

- ▶ W nowym ujęciu środki karne obejmują przede wszystkim zakazy, nakazy i obowiązki, ale także świadczenie pieniężne oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości
- ▶ Odmiennym środkiem karnym jest pozbawienie praw publicznych - jest to kara pozbawiająca wielu honorów, stopni wojskowych i praw obywatelskich związanych z wyborami do władz państwowych i samorządowych, jak też udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz piastowaniu funkcji w organach państwowych
- ▶ Zakazy mają na celu zapobieżenie dalszemu popełnieniu przestępstw tego samego rodzaju lub zbliżonego do czynu zabronionego, za który nastąpiło skazanie.
- ▶ Orzeczenie niektórych zakazów może być szczególnie dolegliwe dla sprawcy, np. Zakazu prowadzenia pojazdów lub wykonywania określonego zawodu - np. w [przypadku zawodu lekarza - po 5 latach traci prawo do wykonywania zawodu](#)

Wykonywanie środków karnych

Środki karne

Mogą mieć charakter:

- ▶ kompensacyjny (np. świadczenie pieniężne),
- ▶ represyjny (np. pozbawienie praw publicznych),
- ▶ a także prewencyjny (np. zakaz prowadzenia pojazdów, obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach)

Wykonywanie środków karnych

Wykaz środków karnych (art. 39 k.k.):

Mogą mieć charakter:

- ▶ Pozbawienie praw publicznych,
- ▶ Zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej,
- ▶ Zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi,
- ▶ Zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu,
- ▶ Zakaz wstępu na imprezę masową,
- ▶ Zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych,
- ▶ Zakaz prowadzenia pojazdów,
- ▶ Nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,
- ▶ Świadczenie pieniężne,
- ▶ Podanie wyroku do publicznej wiadomości.

Wykonywanie środków karnych

Podstawowe zasady dotyczące wykonywania środków karnych:

- ▶ Okresy obowiązywania środków karnych są zróżnicowane w zależności od ich rodzaju, co zostało określone w art. 43 k.k.
- ▶ Najkrótszy czas trwania środków karnych to rok
- ▶ W przypadku niektórych przestępstw popełnionych ponownie zakaz może być orzeczony dożywotnio (np. przestępstwa przeciwko wolności seksualnej na szkodę małoletniego)
- ▶ W przypadku zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak też nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym sąd przesyła odpis wyroku jednostce Policji i odpowiedniemu organowi administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego właściwemu dla miejsca pobytu skazanego

Wykonywanie środków karnych

Podstawowe zasady dotyczące wykonywania środków karnych:

- ▶ Innowacją w wykonywaniu środków karnych (nakazów, zakazów) jest też możliwość ich kontroli w systemie dozoru elektronicznego (art. 173b k.k.w.)
- ▶ Środki karne wykonywane w systemie dozoru, wykonywane są jako dozór zbliżeniowy lub mobilny.
- ▶ Czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem - powierza się sądowemu kuratorowi zawodowemu

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

Zakaz prowadzenia pojazdów

▶ Jego wykonanie polega na :

1. przesłaniu odpisu wyroku odpowiedniemu organowi administracji rządowej lub
2. właściwemu miejscowo organowi samorządu terytorialnego - do wydziału komunikacji, który cofa uprawnienia do ich prowadzenia i nie może ich wydać w czasie obowiązywania zakazu

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

*Zakaz zajmowania określonego stanowiska lub wykonywania określonego zawodu,
zakaz prowadzenie określonej działalności gospodarczej*

- ▶ Odpis wyroku sąd przesyła właściwemu organowi administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz pracodawcy lub instytucji, w której skazany zajmuje objęte zakazem stanowisko lub wykonuje zawód
- ▶ Podobne powiadomienia sąd przesyła również do organów administracji w przypadku zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

Pozbawienie praw publicznych

- ▶ Sąd powiadamia o tym orzeczeniu odpowiedni organ : administracji publicznej (właściwy w sprawach uczestnictwa w wyborach), kancelarię Prezydenta RP (właściwą w sprawach orderów i tytułów honorowych), organy i instytucje (właściwe w sprawach pełnionych funkcji objętych utratą), organy właściwe w sprawach obrony (w zakresie dotyczącym stopnia wojskowego)

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

Świadczenie pieniężne

- ▶ Sąd przesyła tytuł egzekucyjny pokrzywdzonemu lub osobie uprawnionej
- ▶ W egzekucji świadczenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

Podanie wyroku do publicznej wiadomości

- ▶ Ma na celu najczęściej naprawienie szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu przestępstwem (najczęściej pomówienie), ale może też oddziaływać profilaktycznie na innych, ponieważ sprawca przestępstwa został skazany na określoną karę
- ▶ Sposób podania wyroku do publicznej wiadomości określa sąd, jeśli wcześniej nie uczyniono tego w wyroku
- ▶ Ogłoszenie wyroku może nastąpić na piśmie (w czasopiśmie, lub w inny sposób np. w komunikacie podanym przez określoną stację telewizyjną lub radiową - co ciekawe koszt komunikatu obciąża wówczas skazanego)
- ▶ Dowód wykonania tego obowiązku pozostawia się w aktach sprawy
- ▶ W 2014 roku orzeczenie tego środka - ponad 5 tys. orzeczeń

Najważniejsze czynności w wykonywaniu środków karnych

Podsumowanie:

- ▶ W piśmiennictwie wskazuje się, że w przyszłości środki karne i kompensacyjne, zwłaszcza orzekane samoistnie, powinny odgrywać większą rolę niż do tej pory
- ▶ Świadczenie pieniężne, nawiązka, naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem - mają charakter ekonomiczny

Prawo karne wykonawcze

zajęcia nr 3

Wykonywanie kary ograniczenia wolności

rok akademicki 2022/2023

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Kara ograniczenia wolności

Wprowadzenie:

- ▶ Jest to kara nieizolacyjną
- ▶ Orzekana w wymiarze od miesiąca do 2 lat
- ▶ Została wymieniona w Kodeksie karnym na drugim miejscu- prymat kar wolnościowych przed karami izolacyjnymi
- ▶ Występuje zarówno w Kodeksie karnym, jak i w Kodeksie wykroczeń oraz Kodeksie karnym skarbowym
- ▶ Jej wykonywanie zostało uregulowane w Kodeksie karnym wykonawczym, a także Kodeksie karnym
- ▶ W Polsce po raz pierwszy wprowadzona przez Kodeks karny z 1969 r.
- ▶ Nie jest dopuszczalne warunkowe zawieszenie wykonania kary ograniczenia wolności

Kara ograniczenia wolności

Cel kary ograniczenia wolności

- ▶ *Art. 53. § 1 k.k.w.* Wykonanie kary ograniczenia wolności ma na celu wzbudzenie w skazanym woli kształtowania jego społecznie pożądanym postaw, w szczególności poczucia odpowiedzialności oraz potrzeby przestrzegania porządku prawnego.

Kara ograniczenia wolności

Polega na:

- ▶ Obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne
- ▶ Potrąceniu od 10% do 25% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznych na cel społeczny
- ▶ Orzeczeniu świadczenia pieniężnego (art. 39 pkt 7 k.k.), jak również obowiązków dodatkowych wymienionych w art. 72 § 1 pkt 7a k.k. tj. zobowiązania do:
 1. Przeproszenia pokrzywdzonego,
 2. Łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej,
 3. Wykonywania pracy zarobkowej, do nauki lub przygotowania się do zawodu,
 4. Powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających,
 5. Poddania się terapii uzależnień,
 6. Poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji,
 7. Uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
 8. Powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach,
 9. Powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do
 10. pokrzywdzonego lub innych osób,
 11. Opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,

Kara ograniczenia wolności

Miejsce wykonywania kary:

- ▶ Wykonuje się ją w miejscu stałego pobytu (np. w razie orzeczenia kary ograniczenia wolności w formie nieopłatnej, kontrolowanej pracy) lub zatrudnienia skazanego (gł. w przypadku wykonywania kary ograniczenia wolności w formie potrącenia) albo w niewielkiej odległości od tego miejsca
- ▶ Ważne względy mogą przemawiać za wykonywaniem kary w innym miejscu
- ▶ W przypadku orzeczenia kary ograniczenia wolności w stosunku do:
 1. żołnierza innej służby niż zasadnicza miejsce pełnienia przez niego czynnej służby wojskowej (co do zasady będzie to jednostka macierzysta skazanego)
 2. żołnierza zasadniczej służby wojskowej – wydzielona jednostka wojskowa

Kara ograniczenia wolności

Orzeczeniu kary ograniczenia wolności towarzyszą określone obowiązki:

W TRAKCIE WYKONYWANIA KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI SKAZANY:

1. nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu oraz
2. ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary
3. ma obowiązek sumiennie wykonywać ciążące na nim obowiązki, a w miejscu pracy lub pobytu przestrzegać ustalonych zasad zachowania, porządku i dyscypliny

Kara ograniczenia wolności

Nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne

Wykonywana na cel społeczny:

- Wymiar: **od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym**
- **Art. 58 § 2a k.k.** zakaz orzekania kary ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, jeżeli stan zdrowia oskarżonego lub jego właściwości i warunki osobiste uzasadniają przekonanie, że oskarżony nie wykona tego obowiązku
- Osobom, które w chwili podejmowania pracy nie będą miały ukończonych lat 18 nie wolno przydzielać prac wzbronionych młodocianym, a kobietom – prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia (nie ma przeszkód powierzania pracy na stanowiskach, na których występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia)

Kara ograniczenia wolności

Potrącenie z wynagrodzenia na cel wskazany przez sąd

Wykonywana na cel społeczny wskazany przez sąd

- Wysokość potrącenia: **od 10 % do 25 % wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym**
- Możliwość orzeczenia jedynie w stosunku do osoby zatrudnionej
- Skazany nie może rozwiązać bez zgody sądu stosunku pracy
- Potrącenia dokonuje się od kwoty wynagrodzenia netto
- Każdorazowo od potrąceń wolna jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę przysługującego pracownikowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne i zaliczki na podatek dochodowy

Kara ograniczenia wolności

Kontrola i nadzór nad jej wykonywaniem

1. Sprawowana przez sądy rejonowe i sądowych kuratorów zawodowych
2. Wymienione wcześniej obowiązki skazanego (niezmienianie miejsca pobytu, obowiązku udzielania wyjaśnień)

Obowiązek udzielania wyjaśnień:

1. Skazany ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary ograniczenia wolności na każde żądanie sądu lub sądowego kuratora zawodowego
2. Żądanie złożenia wyjaśnień może być zgłoszone w każdym czasie
3. W celu złożenia przez skazanego wyjaśnień można żądać jego osobistego stawiennictwa
4. Umożliwia lepszą indywidualizację kary
5. Wyjaśnienia mogą dotyczyć wszystkich elementów kary, jak i sytuacji życiowej skazanego
6. Wyjaśnienia mogą być składane ustnie lub pisemnie

Kara ograniczenia wolności

Obowiązki związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności

- Ciężą również na podmiotach zatrudniających skazanych

Należą do nich:

- ▶ Informowanie sądowego kuratora zawodowego o najważniejszych okolicznościach dotyczących przebiegu pracy (początku i zakończenia pracy, liczbie przepracowanych godzin, opuszczeniach pracy i przeszkodach w jej wykonywaniu)

! W przypadku potrącenia od 10 do 25 % wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny - sąd przesyła odpis orzeczenia zakładowi pracy zatrudniającemu skazanego z jednoczesnym wskazaniem, na czyją rzecz mają być dokonywane potrącenia.

Kara ograniczenia wolności

Zmiana formy - art. 63a k.k.w.

- ▶ *Przesłanka* - w szczególnie uzasadnionych wypadkach

Zmiana zostaje dokonana w następujący sposób:

20 godzin pracy = 10% wynagrodzenia

- ▶ Orzeczona praca nie może przekroczyć 40 godzin w stosunku miesięcznym
- ▶ Zmiana formy kary jest fakultatywna
- ▶ Dopuszczalna jest zmiana nieopłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne na potrącenie z części wynagrodzenia za pracę i odwrotnie
- ▶ O zmianie formy sąd orzeka postanowieniem, na które przysługuje zażalenie
- ▶ Wprowadzenie takiej możliwości czyni tę karę bardziej elastyczną i pozwala na uniknięcie zarządzenia zastępczej kary pozbawienia wolności

Kara ograniczenia wolności

Zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności art. 65 k.k.w.

- ▶ **Obligatoryjnie**- jeżeli skazany uchyla się od odbywania kary ograniczenia wolności
- ▶ **Fakultatywnie**- w przypadku uchylania się od świadczenia pieniężnego, w tym nałożonych obowiązków o których mowa w art. 72 § 1 pkt 2-7a

1 dzień pozbawienia wolności = 2 dni kary ograniczenia wolności elastyczną i pozwala na uniknięcie zarządzenia zastępczej kary pozbawienia wolności

Kara ograniczenia wolności

Zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności art. 65 k.k.w.

- ▶ Zastępcza kara pozbawienia wolności nie może przekroczyć 6 miesięcy jeżeli za dane przestępstwo nie przewiduje się kary pozbawienia wolności
- ▶ Jeżeli skazany wykonał część kary ograniczenia wolności, sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze odpowiadającym pozostałej jeszcze do wykonania karze ograniczenia wolności
- ▶ Zarządzenie wykonania kary zastępczej zapada w formie postanowienia, na które przysługuje zażalenie
- ▶ W posiedzeniu w przedmiocie zamianie kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności może wziąć udział prokurator, sądowy kurator zawodowy, skazany, a także jego obrońca
- ▶ Sąd może w każdym czasie wstrzymać wykonywanie zastępczej kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany oświadczy na piśmie, że podejmie odbywanie kary ograniczenia wolności i podda się rygorom z tym związanym - wstrzymanie zastępczej kary jest dopuszczalne tylko raz !
- ▶ Wstrzymanie ma na celu ograniczenie jak tylko to możliwe stosowania jako kary zastępczej bezwzględnego pozbawienia wolności

Kara ograniczenia wolności

Modyfikacja orzeczenia wykonywania kary:

- ▶ Sąd może w tym czasie ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać obowiązki wcześniej nałożone na podstawie art. 72 § pkt 2- 7a k.k.
- ▶ To samo dotyczy zmniejszenia liczby godzin w miesiącu lub wysokości miesięcznych potrąceń z wynagrodzenia za pracę
- ▶ Przesłanką uzasadniającą modyfikację obowiązków lub zmianą liczby godzin albo wysokości miesięcznych potrąceń są względy wychowawcze
- ▶ Do modyfikacji obowiązków może dochodzić wielokrotnie w toku wykonywania kary (zmiana obowiązków orzeczonych wyrokiem jak i postanowieniem)

Odroczenie wykonywania kary ograniczenia wolności

Art. 62 k.k.w.

- ▶ **Fakultatywnie:** jeżeli jej natychmiastowe wykonanie pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki (np. w razie choroby, nieprzewidywalnej katastrofy - powodzi lub pożaru)
- ▶ **Obligatoryjnie:** sąd odracza wykonanie kary ograniczenia wolności w razie powołania skazanego do czynnej służby wojskowej, do czasu ukończenia tej służby

Sąd może odwołać odroczenie wykonania kary ograniczenia wolności w razie:

1. ustania przyczyny, dla której zostało udzielone, lub
 2. w wypadku, gdy skazany nie korzysta z odroczenia kary zgodnie z celem, w jakim zostało udzielone,
 3. albo rażąco narusza porządek prawny.
- Na postanowienie w przedmiocie odroczenia oraz odwołania odroczenia wykonania kary ograniczenia wolności przysługuje zażalenie.

Przerwa w wykonywaniu kary ograniczenia wolności

Art. 63 k.k.w.

- ▶ **Fakultatywnie:** Sąd może udzielić przerwy w odbywaniu kary ograniczenia wolności do roku jeżeli dalsze wykonywanie kary ograniczenia wolności pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki
- ▶ **Obligatoryjnie:** Jeżeli stan zdrowia skazanego uniemożliwia wykonanie kary ograniczenia wolności do czasu ustania przeszkody

Sąd może odwołać przerwę w wykonaniu kary ograniczenia wolności w razie:

1. ustania przyczyny, dla której została udzielona, lub
2. w wypadku, gdy skazany nie korzysta z przerwy w wykonywaniu kary zgodnie z celem, w jakim została udzielona,
3. albo rażąco narusza porządek prawny.

- Na postanowienie w przedmiocie przerwy oraz odwołania przerwy w wykonaniu kary ograniczenia wolności przysługuje zażalenie.

Orzeczenie o uznaniu kary za wykonaną

Art. 64 k.k.w.

- ▶ W razie niewykonania pełnego wymiaru pracy albo niedokonania całości potrąceń z wynagrodzenia za pracę lub niewykonania innych obowiązków sąd orzeka o tym, czy i w jakim zakresie karę tę uznać za wykonaną ze względu na osiągnięte cele kary
- ▶ Jeśli ustawa przewiduje zaliczenie dotychczas wykonanej kary ograniczenia wolności na poczet innej kary, sąd orzeka o tym, jaki okres kary ograniczenia wolności podlega zaliczeniu, biorąc pod uwagę zakres wykonania obowiązków i potrąceń oraz czas, który upłynął od rozpoczęcia odbywania kary w określonej formie
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie zaliczenia okresu dotychczas wykonanej kary ograniczenia wolności podlegającej zaliczeniu na poczet innej kary, przysługuje zażalenie

Kara łączona (mieszana)

Art. 64 k.k.w.

Kara ograniczenia wolności może być orzekana za przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 5 lub nawet surowszą, w przypadku kary łączonej (mieszanej)

- ▶ Polski ustawodawca zdaje się wysuwać na pierwszy plan nie karę grzywny, lecz karę ograniczenia wolności w polskim porządku prawnym
- ▶ Kara krótkotrwałego pozbawienia wolności, po której następuje kara ograniczenia wolności (do 3 lub 6 miesięcy)
- ▶ Ma stanowić substytut kar pozbawienia wolności również za poważniejsze przestępstwa, zagrożone sankcją nawet do 10 lat
- ▶ Krótkotrwałe pozbawienie wolności ma oddziaływać na skazanego, realizując cele prewencji specjalnej, tj. przez jej dolegliwość
- ▶ Niemniej jednak wykonywanie poprzedzające kary krótkiego pozbawienia wolności w systemie wspólnego odbywania kary z innymi osadzonymi może być bardzo szkodliwe